

Beleg Község Önkormányzata
Polgármesterétől
7543 Beleg, Kossuth utca 97.
Tel.: 82/385-454
E-mail: hivatal@beleg.hu

Előterjesztés

a képviselő-testület 2016. május 30.-i ülésére

Tárgy: Közbeszerzési szabályzat elfogadása.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyar Közlönyben 2015. október 2-án került kihirdetésre az új közbeszerzési törvény (2015. évi CXLIII. törvény), melynek túlnyomó része 2015. november 1-jével lett hatályos. Ez a norma teljesen új alapokra helyezte a közbeszerzési eljárás szabályait, így a becsült érték fogalom és az egybeszámítás (részekre bontás tilalma), valamint felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó bevonása tekintetében is tartogat újdonságokat a jogalkalmazók, joggyakorlatot folytatók számára.

A főbb változások az alábbi pontokban kerülnek bemutatásra:

1. Felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó kötelező igénybevétele

Az elfogadott törvényben új fogalmi elemként jelenik meg az ún. felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, azonban ez lényegében a hivatalos közbeszerzési tanácsadó megfelelője. Ami viszont teljesen új, hogy részben vagy egészben európai uniós forrásból megvalósuló, valamint árubeszerzés és szolgáltatás megrendelése esetén az uniós értékhárát meghaladó, továbbá építési beruházás esetén az 500 000 HUF-ot meghaladó értékű közbeszerzési eljárásba kötelező a szaktanácsadó bevonása. Ezekon kívüli esetekben, így Közbeszerzési Döntőbizottság előtti jogorvoslati eljárásban is kötelező vagy felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó, ügyvéd vagy jogtanácsos igénybevétele.

2. Közbeszerzési eljárás becsült értéke

Újdonságként jelenik meg, hogy „közbeszerzési eljárás becsült értéke” alatt már a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált – áfa nélkül számított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni, így életszerűbb helyzetet teremt a 2011. évi CVIII. törvény által rögzített legmagasabb összegű ellenszolgáltatás fogalmával szemben.

Az opcionális rész tekintetében változatlan marad a jogszabály, hiszen a teljes ellenszolgáltatásba az opcionális rész értékét is bele kell érteni, mindezt ugyanúgy, ahogy az ajánlatkérő által a részvételre jelentkezők vagy az ajánlattevők részére fizetendő díjat vagy egyéb kifizetést (jutalékot) is (amennyiben az ajánlatkérő teljesít ilyen jellegű fizetést). A részekre történő ajánlattétel esetén a közbeszerzés becsült értékébe minden rész értékét továbbra is egybe kell számítani.

Itt kiemelendő, hogy az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (a továbbiakban: Irányelv) egyértelműen rögzíti a becsült érték időbeliségét. Eszerint a becsült érték abban az időpontban érvényes, amikor az eljárást megindító felhívást elküldték, illetve – azokban az esetekben, amikor ilyen felhívásra nem kerül sor – abban az időpontban, amikor az ajánlatkérő szerv megindítja a közbeszerzési eljárást. Az új közbeszerzési törvény értelmező rendelkezése alapján ilyen lehet az, amikor az ajánlatkérő a hirdetményt megküldi a Közbeszerzési Hatóságnak vagy a felhívást az ajánlattételre felkért gazdasági szereplőknek küldi ki.

Ami azonban mindenképpen gyökeres változás a korábbi szabályozáshoz képest az a kivételként deklarált eset, amikor az ajánlatkérő szervezet több különálló működési vagy szervezeti egységből áll, és ezen különálló működési egység saját gazdasági szervezettel rendelkezik és működési költségvetése felett önálló rendelkezési joggal bír. Ilyen esetben ugyanis az elfogadott jogszabályi szövegbe egy „is” szó került rögzítésre, amellyel az ajánlatkérőnek választási lehetőséget biztosítanak arra, hogy a különálló működési egység szintjén vagy a teljes ajánlatkérő mint egész szintjén határozza meg a tényleges becsült értéket. Fontos azonban kiemelni, hogy a különálló működési egységnek saját gazdasági szervezettel kell rendelkeznie, és emellé társulnia kell annak is, hogy a működési költségvetése felett önálló rendelkezési joggal bírjon. Amennyiben az előbb említett feltételek nem állnak fenn, úgy azonban a becsült érték meghatározása során valamennyi működési egység beszerzési igényét együttesen kell figyelembe vennie az ajánlatkérőnek.

Kiemelendő, hogy maga a különálló működési vagy szervezeti egység, valamint a gazdasági szervezet fogalmát az elfogadott jogszabály nem rögzíti, azonban a részletes indokolásból példálódzó jelleggel említi a hivatkozott egység területi elkülönülődését, valamint a decentralizáltságát. Azonban ezen indokolásértelmezéssel összefüggésben fel kívánom hívni arra a figyelmet, hogy a decentralizáltságot mindenképpen az Irányelvvel együtt szükséges értelmezni, hiszen maga az Irányelv kifejezetten rögzíti, hogy a részekre osztáson alapuló értékbecslés nem indokolt, amennyiben az ajánlatkérő szerv a közbeszerzési eljárást csupán decentralizált módon folytatja le. További új eleme az eddigi szabályozásnak az a következő rendelkezés, amit az eljárás előkészítő szakaszában az ajánlatkérők részére kötelező erővel előír. Eddig ajánlatkérőknek ugyanis nem volt jogszabályi kötelezettsége dokumentálni a becsült érték meghatározásának a módszerét, így előfordult, hogy a becsült érték nem volt a tényleges valós helyzetnek megfelelő, így előzetes vitarendezésre és jogorvoslati eljárásra is kellő alapot szolgáltatott. Az új szabályozás ezt a vitás helyzetet kívánta orvosolni azzal, hogy ajánlatkérői törvényi kötelezettség formájában írta elő a becsült érték vizsgálatát, továbbá a vizsgálat eredménynek a dokumentálását is. Ilyen objektív módszerek lehetnek különösen: beszerzés tárgyára vonatkozó indikatív ajánlatok bekérése, a beszerzés tárgyára vonatkozó, arra szakosodott szervezetek által végzett piackutatás, igazságügyi szakértő igénybevétele és a szakmai kamarák által ajánlott díjszabások, valamint a szakmai kamarák által előállított és karbantartott, megvalósítási értéken alapuló részletes építési adatbázis, továbbá a Közbeszerzési Hatóság által kiadott árstatisztika, valamint az ajánlatkérő korábbi, hasonló tárgyra irányuló szerződéseinek elemzése is.

3. Az egybeszámítás szabályai

Az egybeszámítás szabályai között változatlan maradt az az eset, amikor az ajánlatkérőnek építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatás megrendelése áll fenn, illetve, ha azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, ilyenkor a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához továbbra is az összes rész értékét figyelembe kell venni.

Azonban, amennyiben az előbb említett szabályozás alapján a közbeszerzés megállapított becsült értéke eléri vagy meghaladja az uniós értékhatárokat, úgy az ajánlatkérőnek lehetősége van továbbra is az uniós eljárásrend helyett a nemzeti eljárásrend szerint lefolytatni a közbeszerzési eljárását. Ehhez szükséges feltétel azonban egyrészt, hogy az adott szerződés önmagában vett becsült értéke szolgáltatás megrendelése és árubeszerzés esetében 23 455 200 HUF-nál, építési beruházások esetében pedig 293 190 000 HUF-nál kevesebb legyen, másrészt, hogy a leválasztott részek összértéke ne haladja meg a fenti bekezdésben megállapított teljes becsült érték 20 %-át.

A részekre bontás tilalma tekintetében azonban figyelemmel kell lenni az Irányelvre is, mely szerint: amennyiben az ajánlatkérő szerv úgy határoz, hogy nem volna célszerű a közbeszerzést részekre bontani, egyedi jelentésében vagy a közbeszerzési dokumentumaiban meg kell jelölni döntésének főbb okait. Ilyen ok lehet például, ha az ajánlatkérő szerv úgy ítéli meg, hogy a részekre osztás a verseny korlátozásával járhat, vagy fennáll annak a kockázata, hogy a szerződés teljesítése technikailag túlságosan bonyolult vagy túlságosan drága lesz, vagy az egyes részeket elnyerő különböző szerződő felek szükséges koordinálása súlyosan veszélyeztetheti a szerződés megfelelő teljesítését.

Az új jogszabály indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy nem kell összevonni a becsült érték meghatározása szempontjából a különböző építési beruházáshoz vagy támogatáspolitikai értelemben vett projektekhez kapcsolódó azonos vagy a hasonló szolgáltatás megrendeléseket sem. E körben azonban az Európai Unió Bíróságának a C-16/98. és a C-574/10. ítéleteit továbbra sem szabadna kívül hagynia az ajánlatkérőnek.

Továbbá az ugyanazon épületre vonatkozó engedélyezési tervdokumentáció elkészítésének értékét az esetleges kivitelezési tervdokumentáció értékével össze kell vonni, adott esetben még akkor is, ha azok különböző projektekhez kapcsolódnak.

Az elfogadott új törvény az árubeszerzés esetét a 2011. évi CVIII. törvényhez képest pontosítja, mely szerint az „azonos” áruk beszerzésének értékét összevontan kell kezelni, mint ahogy a „hasonló felhasználásra szánt áruk” esetét is.

Az építési beruházás becsült értékébe be kell számítani a megvalósításához szükséges, az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott áruk és szolgáltatások becsült értékét is.

Itt kiemelendő, hogy a 2011. évi CVIII. törvény általi megfogalmazás pontosításra került, hiszen az építési beruházás becsült értékének megállapításaként a teljes – műszaki és gazdasági szempontból funkcionális egységet képező – építési beruházásért járó ellenértéket kell figyelembe venni.

A korábbi kivételként történő szabályozás megmaradt, mely alapján többek közt a külképviseletek számára történő beszerzéskor külképviseletenként, szakképzésért és felnőttképzésért felelős miniszter által fenntartott szakképzési centrumok esetében tagintézményenként, az országgyűlési képviselőcsoportok törvény alapján biztosított működési és ellátási kerete terhére lefolytatandó beszerzésekkor pedig képviselőcsoportonként külön kell alkalmazni a részekre bontás tilalmának vizsgálatát.

Beleg Község Önkormányzatának 2012. március 30. napjától hatályos közbeszerzési szabályzatát a képviselő-testület a 14/2012. (III. 29.) önkormányzati határozatával hagyta jóvá. Mivel új közbeszerzési törvény lépett hatályba, új szabályzat megalkotására volt szükség.

Határozati javaslat:

Beleg Község Önkormányzata Képviselő-testületének .../2016. (V. 30.) önkormányzati határozata közbeszerzési szabályzat elfogadásáról.

A képviselő-testület Beleg Község Önkormányzat közbeszerzési szabályzatát a jegyzőkönyv melléklete szerint jóváhagyja azzal, hogy hatálybalépésével egyidejűleg a korábban e tárgyban kiadott szabályzat hatályát veszti.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Tamás Csaba polgármester

Kérem a T. Képviselő-testületet az előterjesztés megvitatására és a szükséges döntés meghozatalára.

Beleg, 2016. május 24.

Tamás Csaba
polgármester